

Marcel Proust: Combray. (Klasje)

- razmahneta se larpurlartizem in esteticizem
- mesto, kjer so živeli očetovi sorodniki – podeželski Illiers, južno od Pariza, kamor je hodil na počitnice □ Combray
- Iskanje izgubljenega časa (7 delov) – čas in prostor P' Ž
- prvoosebna pripoved: osebna doživetja + osebe različnih db plasti
- hoče postati pisatelj, zapusti svetovljansko db, začne pisati spomine (roman se tako nadaljuje v svojem začetku)
- roman temelji na nehotenem spominu; čutne zaznava vzbudijo različne asociacije, obujajo pozabljeno preteklost
- odsotnost osrednje zgodbe
- rdeča nit je pripovedovalčeva življenjska pot
- teme romana: lj, prijateljstvo, svetovljanska družabnost, umetnost
- ljubezen (tudi istospolna): srečna lj je iluzija, ker ljubezensko čustvo ni usklajeno med partnerjema: Čl ljubi, kadar ni ljubljen, kar poraja ljubosumnost, žalost, obup
- pari (pripovedovalec – Albertina, Swann – Odette) niso na isti ravni; eden je materialno ali db nad drugim
- odnos do Um: ljubiteljski (v lepoti išče estetsko ugodje) – Swann je poznavalec Um, vzpostavlja zveze med osebami in portreti, ne zmore pa napisati študije o holandskem slikarju
 - ustvarjanje (daje Ž višji smisel) – pisatelj Bergotte, skladatelj, slikar, pripovedovalec
- Combray je prvi del knjige **V Swannovem svetu** in temelj Iskanja
- besedilo niza različne časovne izseke, ki niso točno določeni, odvisno od pripovedovalčevega spomina
- sklepamo, da gre za obdobje dozorevanja otrok □ mladostnik
- pripoveduje s svoje perspektive, včasih vloži pripovedi očitidcev, kar dopolnjuje z lastno domišljijo (teta Leonija, služkinja Francoise, obiskovalka Evlalija, župnikova razlaga lastnih in krajevnih imen v Combrayu)
- dva dela: v prvem pripovedovalčevo spominjanje, ki se poraja v polzavednem stanju prebujanja, odkrije izsek iz otroštva
- drugi del izhaja iz asociacij, ki mu jih sproži čutna zaznava magdalenice, pomočene v čaj: prikliče sobo tete Leonije, njeno hišo, sorodnike, Combray s prebivalci; dogodke iz preteklosti kombinira z razmišljanji in spoznanji zrelih let
 1. del: motiv nesrečne ljubezni: sosed Swann hodi na obisk in pripovedovalca prikrajša za materin poljub za lahko noč
 2. del: Combray od daleč, družinska hiša in nato širši prostor; seznanimo se s starši, sorodniki, s kuharico Francoise, s prebivalci
- v hiši vlada teta Leonija, resnična in namišljena bolnica, za njeno naklonjenost tekmujeta Francoise in Evlalija; za dušni mir skrbi župnik, pokrovitelji mesta pa so combrayski grofje
- db je strogo hierarhično urejena, ne prenese izjem, neznancev, drugačnosti (teto Leonijo vznemiri dozdevno neznan pes na ulici)
- vzpon v višjo db plast je enako sumljiv kot korak navzdol (Swann se poroči z lahkoživko Odette, ki se v hiši tete Leonije ne omenja)

- med vsemi liki, ki posegajo v fantovo Ž, je najpomembnejši Swann: prikrajša ga za poljub (mu tako povzroča muke), uvaja ga v plemiški svet grofov, razkriva mu lepote Um
- Françoise s svojo govorico uteleša fr tradicijo; ko Marcel ostane brez svojcev, živi ob njem (napol slepa) kot edina priča Combraya
- osebe se kažejo, kot jih vidijo prebivalci Combraya in sam pripovedovalec, hkrati pove, da to ni njihov edini obraz
- liki, ki vodijo v velik svet, so prikazani samo z ene, varljive strani: Baron Charlus, ki naj bi bil Odettin ljubimec, se izkaže za homoseksualca
- osebna imena mu vzbudijo določene predstave, ki se ne skladajo z resničnostjo; predstave potem s pomočjo domišljije ustrezno predela
- lj in spolnost sta potisnjeni v ozadje
- motiv istospolne lj: Vinteuilova hči + njena prijateljica, baron Charlus (grešna strast + dedna lastnost; takšen Čl nekako brez krivde kriv)
- v Combrayu veljata db in moralni red
- povedi so dolge, zložene, veliko podredij in priredij
- dve časovni pespektivi: kot otrok doživlja radosti in trpljenje kot dva ločena svetova, s tesnobo zre v prihodnost; odrasli pripovedovalec pa se z domotožjem ozira v preteklost, otroštvo kot na nekaj lepega
- smrt tete Leonije doživlja kot naravni pojav
- modernost romana:
 - o ni fabule
 - o nestrnjena pripoved